ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

Version 1.1 August 31, 2022

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated August 31, 2022.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated Oct 31, 2021.

2. No corrections found and reported till August 15, 2022 form the date of previous verison 1.0 dt 31st Oct 2021.

3. In this version we have newly added a summery of various padams at the end part of this book.

4. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.

5. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 30th April 2019
2nd	Version Number	0.1 dated 30th June 2020
3rd	Version Number	0.2 dated 31st Aug 2020
4th	Version Number	1.0 dated 30th June 2021
5th	Version Number	1.0 dated 31st Oct 2021

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे प्रथमं काण्डं 5

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः (अग्निष्टोमे क्रयः).................... 5

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे प्रथमं काण्डं

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः (अग्निष्टोमे क्रयः)

TS 1.2.1.1

आप उन्दन्तु जीवसे दीर्घायुत्वाय वर्चस ओषधे त्रायस्वैन७ स्वधिते
मैन७ं हि७ंसी र्देवश्रूरेतानि प्र वपे स्वस्त्युत्तराण्यशीयाऽऽपो
अस्मान् मातरः शुन्धन्तु घृतेन नो घृतपुवः पुनन्तु विश्वमस्मत्
प्र वहन्तु रिप्रमुदाभ्यः शुचिरा पूत एमि सोमस्य तनूरसि तनुवं
मे पाहि महीनां पयो ऽसि वर्चोधा असि वर्चो – [ ] **1**

TS 1.2.1.1

आपः । उन्दन्तु । जीवसे । दीर्घायुत्वायेति दीर्घायु – त्वाय । वर्चसे ।
ओषधे । त्रायस्व । एनम् । स्वधित इति स्व–धिते । मा । एनम् ।
हि७ंसीः । देवश्रूरिति देव – श्रूः । एतानि । प्रेति । वपे । स्वस्ति ।

उत्तराणीत्युत् – तराणि । अशीय । आपः । अस्मान् । मातरः ।

शुन्धन्तु । घृतेन । नः । घृतपुव इति घृत–पुवः । पुनन्तु । विश्वम् ।

अस्मत् । प्रेति । वहन्तु । रिप्रम् । उदिति । आभ्यः । शुचिः । एति ।

पूतः । एमि । सोमस्य । तनूः । असि । तनुवम् । मे । पाहि ।

महीनाम् । पयः । असि । वर्चोधा इति वर्चः – धाः ।

असि । वर्चः । **1 (50)**

TS 1.2.1.2

मयि धेहि वृत्रस्य कनीनिका ऽसि चक्षुष्पा असि चक्षुर्मे पाहि

चित्पतिस्त्वा पुनातु वाक्पतिस्त्वा पुनातु देवस्त्वा सविता

पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रश्मिभिस्तस्य ते पवित्रपते

पवित्रेण यस्मै कं पुने तच्छकेयमा वो देवास ईमहे सत्यधर्माणो

अद्ध्वरे यद्–वो देवास आगुरे यज्ञियासो हवामह इन्द्राग्नी

द्यावापृथिवी आप ओषधी ( ) स्त्वं दीक्षाणा–मधिपतिरसीह

मा सन्तं पाहि ॥ **2**

TS 1.2.1.2

मयि । धेहि । वृत्रस्य । कनीनिका । असि । चक्षुष्पा इति चक्षुः–पाः।

असि । चक्षुः । मे । पाहि । चित्पतिरिति चित् – पतिः । त्वा ।

पुनातु । वाक्पतिरिति वाक् – पतिः । त्वा । पुनातु । देवः । त्वा ।

सविता । पुनातु । अच्छिद्रेण । पवित्रेण । वसोः । सूर्यस्य ।

रश्मिभिरिति रश्मि – भिः । तस्य । ते । पवित्रपत इति पवित्र–पते ।

पवित्रेण । यस्मै । कम् । पुने । तत् । शकेयम् । एति । वः । देवासः ।

ईमहे । सत्यधर्माण इति सत्य – धर्माणः । अद्ध्वरे । यत् । वः ।

देवासः । आगुर इत्या – गुरे । यज्ञियासः । हवामहे । इन्द्राग्नी

इतीन्द्र – अग्नी । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । आपः ।

ओषधीः( ) । त्वम् । दीक्षाणाम् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । असि ।

इह । मा । सन्तम् । पाहि ॥ **2 (58)** **(वर्च – ओषधीरष्टौ च)** ***(A1)***

TS 1.2.2.1

आकूत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहा मेधायै मनसे ऽग्नये स्वाहा दीक्षायै

तपसे ऽग्नये स्वाहा सरस्वत्यै पूष्णे ऽग्नये स्वाहा ऽऽपो देवीर्बृहती

र्विश्वशंभुवो द्यावापृथिवी उर्वन्तरिक्षं बृहस्पतिर्नो हविषा वृधातु

स्वाहा विश्वे देवस्य नेतुर्मर्तो वृणीत सख्यं ँविश्वे राय इषुद्ध्यसि

द्युम्नं ँवृणीत पुष्यसे स्वाहर्ख्सामयोः शिल्पे स्थ स्ते वामा

रभे ते मा – [ ] **3**

TS 1.2.2.1

आकूत्या इत्या – कूत्यै । प्रयुज इति प्र – युजे । अग्नये । स्वाहा ।

मेधायै । मनसे । अग्नये । स्वाहा । दीक्षायै । तपसे । अग्नये ।

स्वाहा । सरस्वत्यै । पूष्णे । अग्नये । स्वाहा । आपः । देवीः ।

बृहतीः । विश्वशंभुव इति विश्व – शंभुवः । द्यावापृथिवी इति

द्यावा – पृथिवी । उरु । अन्तरिक्षम् । बृहस्पतिः । नः । हविषा ।

वृधातु । स्वाहा । विश्वे । देवस्य । नेतुः । मर्तः । वृणीत । सख्यम् ।

विश्वे । रायः । इषुद्ध्यसि । द्युम्नम् । वृणीत । पुष्यसे । स्वाहा ।

ऋख्सामयोरित्यृक् –सामयोः । शिल्पे इति । स्थः । ते इति । वाम् ।

एति । रभे । ते इति । मा । **3 (50)**

TS 1.2.2.2

पातमास्य यज्ञस्योदृच इमां धिय৺ शिक्षमाणस्य देव क्रतुं

दक्षं ँवरुण स৺शिशाधि यया ऽति विश्वा दुरिता तरेम सुतर्माणमधि

नाव॑ꣳ रुहेमोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मा

हि॒ꣳसी–र्विष्णोः शर्मासि शर्म यजमानस्य शर्म मे यच्छ

नक्षत्राणां मा ऽतीकाशात् पाहीन्द्रस्य योनिरसि – [ ] 4

TS 1.2.2.2

पातम् । एति । अस्य । यज्ञस्य । उदृच इत्युत् – ऋचः । इमाम् ।

धियम् । शिक्षमाणस्य । देव । क्रतुम् । दक्षम् । वरुण । समिति ।

शिशाधि । यया । अतीति । विश्वा । दुरितेति दुः – इता । तरेम ।

सुतर्माणमिति सु –तर्माणम् । अधीति । नावम् । रुहेम । ऊर्क् ।

असि । आङ्गिरसी । ऊर्णम्रदा इत्यूर्ण – म्रदाः । ऊर्जम् । मे ।

यच्छ । पाहि । मा । मा । मा । हि॒ꣳसीः । विष्णोः । शर्म । असि ।

शर्म । यजमानस्य । शर्म । मे । यच्छ । नक्षत्राणाम् । मा ।

अतीकाशात् । पाहि । इन्द्रस्य । योनिः । असि । **4 (50)**

TS 1.2.2.3

मा मा हि॒ꣳसीः कृष्यै त्वा सुसस्यायै सुपिप्पलाभ्य–स्त्वौषधीभ्यः

सूपस्था देवो वनस्पतिरूर्द्ध्वो मा पाह्योदृचः स्वाहा यज्ञं मनसा

स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या७ स्वाहोरो–रन्तरिक्षाथ् स्वाहा यज्ञं

ँवातादा रभे ॥ 5

TS 1.2.2.3

मा । मा । हि७ँसीः । कृष्यै । त्वा । सुसस्याया इति सु – सस्यायै ।

सुपिप्पलाभ्य इति सु – पिप्पलाभ्यः । त्वा । ओषधीभ्य

इत्योषधि – भ्यः । सूपस्था इति सु – उपस्थाः । देवः । वनस्पतिः ।

ऊर्द्ध्वः । मा । पाहि । एति । उदृच इत्युत् – ऋचः । स्वाहा ।

यज्ञम् । मनसा । स्वाहा । द्यावापृथिवीभ्यामिति द्यावा–पृथिवीभ्याम् ।

स्वाहा । उरोः । अन्तरिक्षात् । स्वाहा । यज्ञम् । वातात् । एति ।

रभे ॥ 5 (30) **(मा – योनिरसि – त्रि७ँशच्च)** *(A2)*

TS 1.2.3.1

दैवीं धियं मनामहे सुमृडीका–मभिष्टये वर्चोधां ँयज्ञवाहस७ँ सुपारा

नो असद् वशे ।

ये देवा मनोजाता मनोयुजः सुदक्षा दक्षपितारस्ते नः पान्तु ते

नो ऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्यः स्वाहा ऽग्ने त्व७ँ सु जागृहि वय७ँ

सु मन्दिषीमहि गोपाय नः स्वस्तये प्रबुधे नः पुनर्ददः ।

त्वमग्ने व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्वा ।

त्वं – [ ] 6

TS 1.2.3.1

दैवीम् । धियम् । मनामहे । सुमृडीकामिति सु – मृडीकाम् । अभिष्टये। वर्चोधामिति वर्चः – धाम् । यज्ञवाहसमिति यज्ञ – वाहसम् । सुपारेति सु – पारा । नः । असत् । वशे ॥ ये । देवाः । मनोजाता इति मनः–जाताः । मनोयुज इति मनः – युजः । सुदक्षा इति सु – दक्षाः । दक्षपितार इति दक्ष– पितारः । ते । नः । पान्तु । ते । नः । अवन्तु । तेभ्यः । नमः । तेभ्यः । स्वाहा । अग्ने । त्वम् । स्विति । जागृहि । वयम् । स्विति । मन्दिषीमहि । गोपाय । नः । स्वस्तये । प्रबुध इति प्र – बुधे । नः । पुनः । ददः ॥ त्वम् । अग्ने । व्रतपा इति व्रत – पाः । असि । देवः । एति । मर्त्येषु । आ ॥ त्वम् । 6 (50)

TS 1.2.3.2

यँज्ञेष्वीड्यः ॥

विश्वे देवा अभि मामा ऽववृत्रन् पूषा सन्या सोमो राधसा देवः

सविता वसोर्वसुदावा रास्वेयथ् सोमा ऽऽभूयो भर मा पृणन् पूर्त्या

वि राधि मा ऽहमायुषा चन्द्रमसि मम भोगाय भव वस्त्रमसि

मम भोगाय भवोस्रा ऽसि मम भोगाय भव हयो ऽसि मम

भोगाय भव–[ ] **7**

TS 1.2.3.2

यज्ञेषु । ईड्यः ॥ विश्वे । देवाः । अभीति । माम् । एति । अववृत्रन्न् ।

पूषा । सन्या । सोमः । राधसा । देवः । सविता । वसोः ।

वसुदावेति वसु – दावा । रास्व । इयत् । सोम । एति । भूयः ।

भर । मा । पृणन्न् । पूर्त्या । वीति । राधि । मा । अहम् । आयुषा ।

चन्द्रम् । असि । मम । भोगाय । भव । वस्त्रम् । असि । मम ।

भोगाय । भव । उस्रा । असि । मम । भोगाय । भव । हयः ।

असि । मम । भोगाय । भव । **7 (50)**

TS 1.2.3.3

छागो ऽसि मम भोगाय भव मेषो ऽसि मम भोगाय भव वायवे त्वा
वरुणाय त्वा निर्.ऋत्यै त्वा रुद्राय त्वा देवीरापो अपां नपाद्–य
ऊर्मिर्.हविष्य इन्द्रियावान्–मदिन्तमस्तं ँवो मा ऽव क्रमिषमच्छिन्नं
तन्तुं पृथिव्या अनु गेषं भद्रादभि श्रेयः प्रेहि बृहस्पतिः पुरएता
ते अस्त्वथेमव स्य ( ) वर आ पृथिव्या आरे शत्रून् कृणुहि सर्ववीर
एदमगन्म देवयजनं पृथिव्या विश्वे देवा यदजुषन्त पूर्व
ऋख्सामाभ्यां ँयजुषा सन्तरन्तो रायस्पोषेण समिषा मदेम ॥ **8**

TS 1.2.3.3

छागः । असि । मम । भोगाय । भव । मेषः । असि । मम । भोगाय ।
भव । वायवे । त्वा । वरुणाय । त्वा । निर्.ऋत्या इति निः– ऋत्यै ।
त्वा । रुद्राय । त्वा । देवीः । आपः । अपाम् । नपात् । यः । ऊर्मिः ।
हविष्यः। इन्द्रियावानितीन्द्रिय – वान् । मदिन्तमः । तम् । वः । मा ।
अवेति । क्रमिषम् । अच्छिन्नम् । तन्तुम् । पृथिव्याः । अन्विति ।
गेषम् । भद्रात् । अभीति । श्रेयः । प्रेति । इहि । बृहस्पतिः ।
पुरएतेति पुरः – एता । ते । अस्तु । अथ । ईम् । अवेति ।

स्य ( ) । वरे । एति । पृथिव्याः। आरे । शत्रून् । कृणुहि ।
सर्ववीर इति सर्व - वीरः । एति । इदम् । अगन्म । देवयजनमिति
देव - यजनम् । पृथिव्याः । विश्वे । देवाः । यत् । अजुषन्त । पूर्वे ।
ऋख्सामाभ्यामित्यृख्साम -भ्याम् । यजुषा । सन्तरन्त इति
सं - तरन्तः । रायः । पोषेण । समिति । इषा । मदेम ॥ **8 (75)**

(आ त्वं-हयोऽसि मम भोगाय भव-स्य-पञ्चविंशतिश्च) *(A3)*

TS 1.2.4.1

इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भव भ्राजं गच्छ जूरसि धृता
मनसा जुष्टा विष्णवे तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे वाचो यन्त्रमशीय
स्वाहा शुक्रमस्यमृतमसि वैश्वदेवं हविः सूर्यस्य
चक्षुरा ऽरुहमग्ने-रक्ष्णः कनीनिकां यदेत शेभिरीयसे भ्राजमानो
विपश्चिता चिदसि मना ऽसि धीरसि दक्षिणा - [ ] **9**

TS 1.2.4.1

इयम् । ते । शुक्र । तनूः । इदम् । वर्चः । तया । समिति । भव ।
भ्राजम् । गच्छ । जूः । असि । धृता । मनसा । जुष्टा । विष्णवे ।

तस्याः । ते । सत्यसवस इति सत्य – सवसः । प्रसव इति प्र – सवे । वाचः । यन्त्रम् । अशीय । स्वाहा । शुक्रम् । असि । अमृतम् । असि । वैश्वदेवमिति वैश्व –देवम् । हविः । सूर्यस्य । चक्षुः । एति । अरुहम् । अग्नेः । अक्ष्णः । कनीनिकाम् । यत् । एतशेभिः । ईयसे । भ्राजमानः । विपश्चिता । चित् । असि । मना । असि । धीः । असि । दक्षिणा । **9 (50)**

<u>TS 1.2.4.2</u>

ऽसि यज्ञिया ऽसि क्षत्रिया ऽस्यदिति–रस्युभयतश्शीर्.ष्णी सा नः सुप्राची सुप्रतीची सं भव मित्रस्त्वा पदि बद्ध्नातु पूषा ऽद्ध्वनः पात्विन्द्राया–द्ध्यक्षायानु त्वा माता मन्यतामनु पिता ऽनु भ्राता सगर्भ्यो ऽनु सखा सयूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय सोमꣳ रुद्रस्त्वाऽऽ वर्तयतु मित्रस्य पथा स्वस्ति सोम सखा ( ) पुनरेहि सह रय्या ॥ **10**

<u>TS 1.2.4.2</u>

असि । यज्ञिया । असि । क्षत्रिया । असि । अदितिः । असि । उभयतश्शीर्ष्णीत्युभयतः–शीर्ष्णी । सा । नः । सुप्राचीति सु–प्राची ।

सुप्रतीचीति सु - प्रतीची । समिति । भव । मित्रः ।
त्वा । पदि । बद्ध्नातु । पूषा । अद्ध्वनः । पातु । इन्द्राय ।
अद्ध्यक्षायेत्यधि - अक्षाय । अन्विति । त्वा । माता । मन्यताम् ।
अन्विति । पिता । अन्विति । भ्राता । सगर्भ्य इति स - गर्भ्यः ।
अन्विति । सखा । सयूथ्य इति स - यूथ्यः । सा । देवि । देवम् ।
अच्छ । इहि । इन्द्राय । सोमम् । रुद्रः । त्वा । एति । वर्तयतु ।
मित्रस्य । पथा । स्वस्ति । सोमसखेति सोम - सखा ( ) । पुनः ।
एति । इहि । सह । रय्या ॥ **10 (55)**

(दक्षिणा–सोमसखा–पञ्च च) *(A4)*

TS 1.2.5.1

वस्व्यसि रुद्रा ऽस्यदिति–रस्यादित्या ऽसि शुक्रा ऽसि चन्द्रा ऽसि
बृहस्पतिस्त्वा सुम्ने रण्वतु रुद्रो वसुभिरा चिकेतु पृथिव्यास्त्वा
मूर्द्धन्ना जिघर्मि देवयजन इडायाः पदे घृतवति स्वाहा परिलिखित॑ं
रक्षः परिलिखिता अरातय इदमह॑ं रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्म इदमस्य ग्रीवा - [ ] **11**

TS 1.2.5.1

वस्वी । असि । रुद्रा । असि । अदितिः । असि । आदित्या । असि । शुक्रा । असि । चन्द्रा । असि । बृहस्पतिः । त्वा । सुम्ने । रण्वतु । रुद्रः । वसुभिरिति वसु –भिः । एति । चिकेतु । पृथिव्याः । त्वा । मूर्द्धन्न् । एति। जिघर्मि । देवयजन इति देव – यजने । इडायाः । पदे । घृतवतीति घृत – वति । स्वाहा । परिलिखितमिति परि – लिखितम् । रक्षः । परिलिखिता इति परि – लिखिताः । अरातयः । इदम् । अहम् । रक्षसः । ग्रीवाः । अपीति । कृन्तामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । इदम् । अस्य । ग्रीवाः । **11 (50)**

TS 1.2.5.2

अपि कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वश्या पश्यस्व त्वष्टीमती ते सपेय सुरेता रेतो दधाना वीरं ँविदेय तव सन्दृशिमा ऽहं॒ रायस्पोषेण वि योषं ॥ **12**

TS 1.2.5.2

अपीति । कृन्तामि । अस्मे इति । रायः । त्वे इति । रायः । तोते ।

रायः । समिति । देवि । देव्या । उर्वश्या । पश्यस्व । त्वष्टीमती । ते ।

सपेय । सुरेता इति सु – रेताः । रेतः । दधाना । वीरम् । विदेय ।

तव । सन्दृशीति सं – दृशि । मा । अहम् । रायः । पोषेण ।

वीति । योषम् ॥ **12 (29)**

(अस्य ग्रीवा–एकान्न त्रि॒ꣳशच्च) *(A5)*

TS 1.2.6.1

अꣳशुना ते अꣳशुः पृच्यतां परुषा परुर्गन्धस्ते काममवतु मदाय

रसो अच्युतो ऽमात्यो ऽसि शुक्रस्ते ग्रहो ऽभि त्यं देवꣳ

सवितारमूण्योः कविक्रतुमर्चामि सत्यसवसꣳ रत्नधामभि प्रियं

मतिमूर्द्ध्वा यस्यामतिर्भा अदिद्युतथ् सवीमनि हिरण्य पाणिरमिमीत

सुक्रतुः कृपा सुवः ।

प्रजाभ्यस्त्वा प्राणाय त्वा व्यानाय त्वा प्रजास्त्वमनु ( ) प्राणिहि

प्रजास्त्वामनु प्राणन्तु ॥ **13**

TS 1.2.6.1

अ॒ꣳ॒शुना । ते॒ । अ॒ꣳ॒शुः । पृ॒च्य॒ता॒म् । परु॑षा । परुः॑ । ग॒न्धः । ते॒ ।
काम॑म् । अ॒व॒तु॒ । मदा॑य । रसः॑ । अच्यु॑तः । अ॒मात्यः॑ । अ॒सि॒ ।
शु॒क्रः । ते॒ । ग्रहः॑ । अ॒भीति॑ । त्यम् । दे॒वम् । स॒वि॒तार॑म् । ऊ॒ण्योः॑ ।
क॒विक्र॑तु॒मिति॑ क॒वि – क्र॒तु॒म् । अर्चा॑मि । स॒त्यस॑व॒समिति
स॒त्य – स॒व॒स॒म् । र॒त्न॒धामिति॑ रत्न – धाम् । अ॒भीति॑ । प्रि॒यम् ।
म॒तिम् । ऊ॒र्द्ध्वा । यस्य॑ । अ॒मतिः॑ । भाः । अदि॑द्युतत् । सवी॑मनि ।
हि॒र॑ण्यपा॒णि॒रि॒ति॒ हि॒र॑ण्य – पा॒णि॒ः । अ॒मि॒मी॒त॒ । सु॒क्र॒तु॒रिति
सु – क्र॒तुः॑ । कृ॒पा । सुवः॑ ॥ प्र॒जाभ्य॒ इति॑ प्र – जाभ्यः॑ । त्वा॒ ।
प्रा॒णाये॑ति प्र – अ॒नाय॑ । त्वा॒ । व्या॒नाये॑ति वि – अ॒नाय॑ । त्वा॒ ।
प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । त्वम् । अनु॑ ( ) । प्रेति॑ । अ॒नि॒हि॒ ।
प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । त्वाम् । अनु॑ । प्रेति॑ । अ॒न॒न्तु॒ ॥ **13 (57)**

(अनु॑ – स॒प्त च॑)*(A6)*

TS 1.2.7.1

सोम॑ं ते क्रीणाम्यू॒र्जस्व॑न्त॒ं पय॑स्वन्तं ँवी॒र्या॑वन्त–मभिमाति॒षाहꣳ॒
शु॒क्रं॑ ते शु॒क्रेण॑ क्रीणामि च॒न्द्रं च॒न्द्रेणा॒मृत॑ममृतेन स॒म्यत् ते॒

गोरस्मे चन्द्राणि तपसस्तनूरसि प्रजापते वर्णस्तस्यास्ते सहस्रपोषं पुष्यन्त्याश्चरमेण पशुना क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मयि ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमविक्रयिणि तमो मित्रो न एहि सुमित्रधा इन्द्रस्योरु– ( )–मा विश दक्षिण–मुशन्नुशन्त७ँ स्योनः स्योन७ँ स्वान भ्राजाङ्घारे बंभारे हस्त सुहस्त कृशानवेते वः सोमक्रयणास्तान् रक्षद्ध्वं मा वो दभन् ॥ **14**

TS 1.2.7.1

सोमम् । ते । क्रीणामि । ऊर्जस्वन्तम् । पयस्वन्तम् । वीर्यावन्तमिति वीर्य – वन्तम् । अभिमातिषाहमित्यभिमाति – साहम् । शुक्रम् । ते । शुक्रेण । क्रीणामि । चन्द्रम् । चन्द्रेण । अमृतम् । अमृतेन । सम्यत् । ते । गोः । अस्मे इति । चन्द्राणि । तपसः । तनूः । असि । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । वर्णः । तस्याः । ते । सहस्रपोषमिति सहस्र – पोषम् । पुष्यन्त्याः । चरमेण । पशुना । क्रीणामि । अस्मे इति । ते । बन्धुः । मयि । ते । रायः । श्रयन्ताम् । अस्मे इति । ज्योतिः । सोमविक्रयिणीति सोम – विक्रयिणि । तमः ।

मित्रः । नः । एति । इहि । सुमित्रधा इति सुमित्र – धाः । इन्द्रस्य ।

ऊरुम् ( ) । एति । विश । दक्षिणम् । उशन्न् । उशन्तम् । स्योनः ।

स्योनम् । स्वान । भ्राज । अङ्घारे । बंभारे । हस्त ।

सुहस्तेति सु – हस्त । कृशानविति कृश – अनो । एते । वः ।

सोमक्रयणा इति सोम – क्रयणाः । तान् । रक्षद्ध्वम् । मा । वः ।

दभन्न् ॥ **14 (72)** **(ऊरुं–द्वावि॑ꣳशतिश्च)** *(A7)*

TS 1.2.8.1

उदायुषा स्वायुषोदोषधीना॑ꣳ रसेनोत् पर्जन्यस्य शुष्मेणोदस्था–

ममृता॑ꣳ अनु ।

उर्वन्तरिक्षमन्विह्यदित्याः सदो ऽस्यदित्याः सद

आ सीदास्तभ्नाद्–द्यामृषभो अन्तरिक्षममिमीत वरिमाणं पृथिव्या

आ ऽसीदद् विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेत् तानि वरुणस्य व्रतानि

वनेषु व्यन्तरिक्षं ततान वाजमर्वथ्सु पयो अघ्नियासु हृथ्सु – [ ] **15**

TS 1.2.8.1

उदिति । आयुषा । स्वायुषेति सु – आयुषा । उदिति । ओषधीनाम् ।

रसेन । उदिति । पर्जन्यस्य । शुष्मेण । उदिति । अस्थाम् । अमृतान् ।

अनु ॥ उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । अदित्याः । सदः ।

असि । अदित्याः । सदः । एति । सीद । अस्तभ्नात् । द्याम् ।

ऋषभः । अन्तरिक्षम् । अमिमीत । वरिमाणम् । पृथिव्याः । एति ।

असीदत् । विश्वा । भुवनानि । सम्राडिति सं –राट् । विश्वा । इत् ।

तानि । वरुणस्य । व्रतानि । वनेषु । वीति । अन्तरिक्षम् । ततान ।

वाजम् । अर्वथ्स्वित्यर्वत् – सु । पयः । अघ्नियासु ।

हृथ्स्विति हृत् – सु । **15 (50)**

<u>TS 1.2.8.2</u>

क्रतुं ँवरुणो विक्ष्वग्निं दिवि सूर्यमदधाथ् सोममद्रावुदु त्यं जातवेदसं

देवं ँवहन्ति केतवः ।

दृशे विश्वाय सूर्यं ॥

उस्रावेतं धूर्.षाहावनश्रू अवीरहणौ ब्रह्मचोदनौ वरुणस्य स्कंभनमसि

वरुणस्य स्कंभसर्जनमसि प्रत्यस्तो वरुणस्य पाशः ॥ **16**

<u>TS 1.2.8.2</u>

क्रतुम् । वरुणः । विक्षु । अग्निम् । दिवि । सूर्यम् । अदधात् ।

सोमम् । अद्रौ । उदिति । उ । त्यम् ।

जातवेदसमिति जात – वेदसम् । देवम् । वहन्ति । केतवः ॥ दृशे ।

विश्वाय । सूर्यम् ॥ उस्रौ । एति । इतम् । धूर्.षाहाविति धूः–साहौ ।

अनश्रू इति । अवीरहणावित्यवीर – हनौ । ब्रह्मचोदनाविति

ब्रह्म – चोदनौ । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि । वरुणस्य ।

स्कंभसर्जनमिति स्कंभ – सर्जनम् । असि । प्रत्यस्त इति

प्रति – अस्तः । वरुणस्य । पाशः ॥ **16 (35)**

(हृथ्सु–पञ्चत्रिꣳशच्च) *(A8)*

TS 1.2.9.1

प्र च्यवस्व भुवस्पते विश्वान्यभि धामानि मा त्वा परिपरी विदन्मा त्वा

परिपन्थिनो विदन्मा त्वा वृका अघायवो मा गन्धर्वो विश्वावसुरा

दघच्छ्येनो भूत्वा परा पत यजमानस्य नो गृहे देवैः सꣳस्कृतं

ँयजमानस्य स्वस्त्ययन्यस्यपि पन्थामगस्महि स्वस्तिगामनेहसं ँयेन

विश्वाः परि द्विषो वृणक्ति विन्दते वसु नमो मित्रस्य ( ) वरुणस्य

चक्षसे महो देवाय तदृतꣳ सपर्यत दूरेदृशे देवजाताय केतवे

दिवस्पुत्राय सूर्याय शꣳसत वरुणस्य स्कंभनमसि वरुणस्य स्कंभसर्जन–मस्युन्मुक्तो वरुणस्य पाशः ॥ 17

TS 1.2.9.1

प्रेति । च्यवस्व । भुवः । पते । विश्वानि । अभीति । धामानि । मा । त्वा । परिपरीति परि – परी । विदत् । मा । त्वा । परिपन्थिन इति परि – पन्थिनः । विदन्न् । मा । त्वा । वृकाः । अघायव इत्यघ – यवः । मा । गन्धर्वः । विश्वावसुरिति विश्व – वसुः । एति । दघत् । श्येनः । भूत्वा । परेति । पत । यजमानस्य । नः । गृहे । देवैः । सꣳस्कृतम् । यजमानस्य । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति – अयनी । असि । अपीति । पन्थाम् । अगस्महि । स्वस्तिगामिति स्वस्ति – गाम् । अनेहसम् । येन । विश्वाः । परीति । द्विषः । वृणक्ति । विन्दते । वसु । नमः । मित्रस्य ( ) । वरुणस्य । चक्षसे । महः । देवाय । तत् । ऋतम् । सपर्यत । दूरेदृश इति दूरे – दृशे । देवजातायेति देव – जाताय । केतवे । दिवः । पुत्राय । सूर्याय । शꣳसत । वरुणस्य । स्कंभनम् । असि ।

वरुणस्य । स्कंभसर्जनमिति स्कंभ – सर्जनम् । असि ।
उन्मुक्त इत्युत् – मुक्तः । वरुणस्य । पाशः ॥ **17 (73)**

(मित्रस्य–त्रयोविꣳशतिश्च) *(A9)*

TS 1.2.10.1

अग्ने–रातिथ्यमसि विष्णवे त्वा सोमस्याऽऽतिथ्यमसि विष्णवे त्वा ऽतिथेरातिथ्यमसि विष्णवे त्वा ऽग्नये त्वा रायस्पोषदाव्.न्ने विष्णवे त्वा श्येनाय त्वा सोमभृते विष्णवे त्वा या ते धामानि हविषा यजन्ति ता ते विश्वा परिभूरस्तु यज्ञं गयस्फानः प्रतरणः सुवीरो ऽवीरहा प्र चरा सोम दुर्यानदित्याः सदो ऽस्यदित्याः सद आ – [ ] 18

TS 1.2.10.1

अग्नेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । सोमस्य । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । अतिथेः । आतिथ्यम् । असि । विष्णवे । त्वा । अग्नये । त्वा । रायस्पोषदाव्.न्न इति रायस्पोष – दाव्.न्ने । विष्णवे । त्वा । श्येनाय । त्वा । सोमभृत इति सोम – भृते । विष्णवे । त्वा । या । ते । धामानि । हविषा । यजन्ति । ता । ते ।

विश्वा । परिभूरिति परि - भूः । अस्तु । यज्ञम् । गयस्फान इति
गय - स्फानः । प्रतरण इति प्र - तरणः । सुवीर इति सु-वीरः।
अवीरहेत्यवीर - हा । प्रेति । चर । सोम । दुर्यान् । अदित्याः ।
सदः । असि । अदित्याः । सदः । एति । **18 (50)**

<u>TS 1.2.10.2</u>

सीद वरुणो ऽसि धृतव्रतो वारुणमसि शँयोर्देवाना॑ँ सख्यान्मा
देवाना-मपसश्छिथ्स्मह्यापतये त्वागृह्णामि परिपतये त्वा गृह्णामि
तनूनप्त्रे त्वागृह्णामि शाक्वराय त्वा गृह्णामि शक्मन्नोजिष्ठाय त्वा
गृह्णाम्य-नाधृष्टमस्य-नाधृष्यं देवानामोजो ऽभिशस्तिपा
अनभिशस्तेन्य-मनु मे दीक्षां दीक्षापति र्मन्यतामनु
तपस्तपस्पतिरञ्जसा सत्यमुप गेष॑ँ सुविते मा ( ) धाः ॥ **19**

<u>TS 1.2.10.2</u>

सीद । वरुणः । असि । धृतव्रत इति धृत - व्रतः । वारुणम् ।
असि । शँयोरिति शं - योः । देवानाम् । सख्यात् । मा । देवानाम् ।
अपसः । छिथ्स्महि । आपतय इत्या - पतये । त्वा । गृह्णामि ।

परिपतय इति परि – पतये । त्वा । गृह्णामि । तनूनप्त्र इति
तनू – नप्त्रे । त्वा । गृह्णामि । शाक्वराय । त्वा । गृह्णामि । शक्मन्न् ।
ओजिष्ठाय । त्वा । गृह्णामि । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । असि ।
अनाधृष्यमित्यना – धृष्यम् । देवानाम् । ओजः । अभिशस्तिपा
इत्यभिशस्ति – पाः । अनभिशस्तेन्यमित्यनभि – शस्तेन्यम् ।
अन्विति । मे । दीक्षाम् । दीक्षापतिरिति दीक्षा – पतिः । मन्यताम् ।
अन्विति । तपः । तपस्पतिरिति तपः – पतिः । अञ्जसा । सत्यम् ।
उपेति । गेषम् । सुविते । मा ( ) । धाः ॥ **19 (51)**

(अमै–कं च) (A10)

<u>TS 1.2.11.1</u>

अꣳशुरꣳशुस्ते देव सोमाऽऽ प्यायता–मिन्द्रायैकधनविद आ
तुभ्यमिन्द्रः प्यायतामा त्वमिन्द्राय प्यायस्वाऽऽ प्यायय सखीन्थ्
सन्या मेधया स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामशीयेष्टा रायः प्रेषे
भगायर्तमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं
ँव्रतानां ँव्रतपतिरसि या मम तनूरेषा सा त्वयि – [ ] **20**

TS 1.2.11.1

अ॒ꣳशुर॒ꣳशुरित्य॒ꣳशुः – अ॒ꣳशुः । ते । देव । सोम । एति ।
प्यायताम् । इन्द्राय । एकधनविद इत्येकधन – विदे । एति । तुभ्यम् ।
इन्द्रः । प्यायताम् । एति । त्वम् । इन्द्राय । प्यायस्व । एति । प्यायय ।
सखीन् । सन्या । मेधया । स्वस्ति । ते । देव । सोम । सुत्याम् ।
अशीय । एष्टः । रायः । प्रेति । इषे । भगाय । ऋतम् ।
ऋतवादिभ्य इत्यृतवादि – भ्यः । नमः । दिवे । नमः । पृथिव्यै ।
अग्ने । व्रतपत इति व्रत – पते । त्वम् । व्रतानाम् । व्रतपतिरिति
व्रत – पतिः । असि । या । मम । तनूः । एषा । सा । त्वयि । **20 (50)**

TS 1.2.11.2

या तव तनूरियꣳ सा मयि सह नौ व्रतपते व्रतिनोर्व्रतानि
या ते अग्ने रुद्रिया तनूस्तया नः पाहि तस्यास्ते स्वाहा
या ते अग्ने ऽयाशया रजाशया हराशया तनूर्वर्.षिष्ठा गह्वरेष्ठोग्रं
ँवचो अपावधीं त्वेषं ँवचो अपावधीꣳ स्वाहा ॥ **21**

TS 1.2.11.2

या । तव । तनूः । इयम् । सा । मयि । सह । नौ । व्रतपत इति
व्रत - पते । व्रतिनोः । व्रतानि । या । ते । अग्ने । रुद्रिया । तनूः ।
तया । नः । पाहि । तस्याः । ते । स्वाहा । या । ते । अग्ने ।
अयाशयेत्यया - शया । रजाशयेति रजा - शया ।
हराशयेति हरा - शया । तनूः । वर्.षिष्ठा । गह्वरेष्ठेति गह्वरे - स्था ।
उग्रम् । वचः । अपेति । अवधीम् । त्वेषम् । वचः । अपेति ।
अवधीम् । स्वाहा ॥ **21 (40)** **(त्वयि-चत्वारि॑ꣳशच्च)** *(A11)*

TS 1.2.12.1

वित्तायनी मे ऽसि तिक्तायनी मे ऽस्यवतान्मा नाथितमवतान्मा व्यथितं
ँविदेरग्निर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो यो ऽस्यां पृथिव्यामस्यायुषा नाम्नेहि
यत् ते ऽनाधृष्टं नाम यज्ञियं तेन त्वाऽऽ दधे ऽग्ने अङ्गिरो यो
द्वितीयस्यां तृतीयस्यां पृथिव्या-मस्यायुषा नाम्नेहि
यत् ते ऽनाधृष्टं नाम - [ ] **22**

TS 1.2.12.1

वित्तायनीति वित्त - अयनी । मे । असि । तिक्तायनीति
तिक्त - अयनी । मे । असि । अवतात् । मा । नाथितम् । अवतात् ।

मा । व्यथितम् । विदेः । अग्निः । नभः । नाम । अग्ने । अङ्गिरः ।

यः । अस्याम् । पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि ।

यत् । ते । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । यज्ञियम् । तेन ।

त्वा । एति । दधे । अग्ने । अङ्गिरः । यः । द्वितीयस्याम् । तृतीयस्याम् ।

पृथिव्याम् । असि । आयुषा । नाम्ना । एति । इहि । यत् । ते ।

अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । नाम । **22 (50)**

<u>TS 1.2.12.2</u>

यज्ञियं तेन त्वाऽऽ दधे सिꣳहीरसि महिषीरस्युरु प्रथस्वोरु

ते यज्ञपतिः प्रथतां ध्रुवाऽसि देवेभ्यः शुन्धस्व देवेभ्यः

शुंभस्वेन्द्रघोषस्त्वा वसुभिः पुरस्तात् पातु मनोजवास्त्वा पितृभि

र्दक्षिणतः पातु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पश्चात् पातु विश्वकर्मा

त्वा ऽऽदित्यैरुत्तरतः पातु सिꣳहीरसि सपत्नसाही स्वाहा

सिꣳहीरसि सुप्रजावनिः स्वाहा सिꣳही – [ ] **23**

<u>TS 1.2.12.2</u>

यज्ञियम् । तेन । त्वा । एति । दधे । सिꣳहीः । असि । महिषीः ।

असि । उरु । प्रथस्व । उरु । ते । यज्ञपतिरिति यज्ञ – पतिः ।

प्रथताम् । ध्रुवा । असि । देवेभ्यः । शुन्धस्व । देवेभ्यः । शुंभस्व ।
इन्द्रघोष इतीन्द्र – घोषः । त्वा । वसुभिरिति वसु – भिः ।
पुरस्तात् । पातु । मनोजवा इति मनः – जवाः । त्वा । पितृभिरिति
पितृ – भिः । दक्षिणतः । पातु । प्रचेता इति प्र – चेताः । त्वा ।
रुद्रैः । पश्चात् । पातु । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । त्वा ।
आदित्यैः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । पातु । सिꣳहीः । असि ।
सपत्नसाहीति सपत्न – साही । स्वाहा । सिꣳहीः । असि ।
सुप्रजावनिरिति सुप्रजा – वनिः । स्वाहा । सिꣳहीः । **23 (50)**

<u>TS 1.2.12.3</u>

रसि रायस्पोषवनिः स्वाहा सिꣳहीरस्यादित्यवनिः स्वाहा
सिꣳहीरस्या वह देवान् देवयते यजमानाय स्वाहा भूतेभ्यस्त्वा
विश्वायुरसि पृथिवीं दृꣳह ध्रुवक्षिदस्यन्तरिक्षं दृꣳहाच्युतक्षिदसि
दिवं दृꣳहाग्ने र्भस्मास्यग्नेः पुरीषमसि ॥ **24**

<u>TS 1.2.12.3</u>

असि । रायस्पोषवनिरिति रायस्पोष – वनिः । स्वाहा । सिꣳहीः ।
असि । आदित्यवनिरित्यादित्य – वनिः । स्वाहा । सिꣳहीः ।

असि । एति । वह । देवान् । देवयत इति देव – यते । यजमानाय ।

स्वाहा । भूतेभ्यः । त्वा । विश्वायुरिति विश्व – आयुः । असि ।

पृथिवीम् । दृ॒ꣳह । ध्रुवक्षिदिति ध्रुव – क्षित् । असि ।

अन्तरिक्षम् । दृ॒ꣳह । अच्युतक्षिदित्यच्युत –क्षित् । असि ।

दिवम् । दृ॒ꣳह । अग्नेः । भस्म । असि । अग्नेः ।

पुरीषम् । असि ॥ **24 (35)**

(नाम–सुप्रजावनिः स्वाहा सिꣳहीः–पञ्चत्रिꣳशच्च)*(A12)*

TS 1.2.13.1

युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः ।

वि होत्रा दधे वयुना विदेक इन्मही देवस्य सवितुः परिष्टुतिः ॥

सुवाग्–देव दुर्याꣳ आ वद देवश्रुतौ देवेष्वा घोषेथामा नो

वीरो जायतां कर्मण्यो यꣳ सर्वे ऽनु जीवाम यो बहूनामसद्–वशी ।

इदं ँविष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदं ।

समूढमस्य – [ ] **25**

TS 1.2.13.1

युञ्जते । मनः । उत । युञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः ।
विपश्चितः ॥ वीति । होत्राः । दधे । वयुनाविदिति वयुन – वित् ।
एकः । इत् । मही । देवस्य । सवितुः । परिष्टुतिरिति परि– स्तुतिः ॥
सुवागिति सु– वाक् । देव । दुर्यान् । एति । वद । देवश्रुताविति
देव – श्रुतौ । देवेषु । एति । घोषेथाम् । एति । नः । वीरः ।
जायताम् । कर्मण्यः । यम् । सर्वे । अनुजीवामेत्यनु – जीवाम ।
यः । बहूनाम् । असत् । वशी ॥ इदम् । विष्णुः । वीति । चक्रमे ।
त्रेधा । नीति । दधे । पदम् ॥
समूढमिति सम् – ऊढम् । अस्य । **25 (50)**

TS 1.2.13.2

पाꣳसुर इरावती धेनुमती हि भूतꣳ सूयवसिनी मनवे यशस्ये ।
व्यस्कभ्नाद्रोदसी विष्णुरेते दाधार पृथिवीमभितो मयूखैः ॥
प्राची प्रेतमद्ध्वरं कल्पयन्ती ऊर्द्ध्वं ँयज्ञं नयतं मा जीह्वरतमत्र
रमेथां ँवर्ष्मन् पृथिव्या दिवो वा विष्णवुत वा पृथिव्या महो वा
विष्णवुत वा ऽन्तरिक्षाद्धस्तौ पृणस्व बहुभिर्वसव्यैरा प्र यच्छ–[ ] **26**

TS 1.2.13.2

पा॒ꣳसु॒रे । इ॒रा॑वती॒ इ॒ती॑रा – व॒ती॒ । धे॒नु॒मती॒ इति॑ धे॒नु – म॒ती । हि । भू॒तम् । सू॒य॒व॒सि॒नी॒ इति॑ सु – य॒व॒सि॒नी । मन॑वे । य॒श॒स्ये॑ इति॑ ॥

वी॒ति॑ । अ॒स्क॒भ्ना॒त् । रोद॑सी॒ इति॑ । विष्णु॑ः । ए॒ते इति॑ । दा॒धार॑ । पृ॒थि॒वीम् । अ॒भि॑तः । म॒यू॒खैः ॥ प्राची॒ इति॑ । प्रेति॑ । इ॒त॒म् । अ॒द्ध्व॒रम् । क॒ल्पय॑न्ती॒ इति॑ । ऊ॒र्द्ध्वम् । य॒ज्ञम् । न॒य॒त॒म् । मा । जी॒ह्व॒र॒त॒म् । अत्र॑ । र॒मे॒था॒म् । वर्ष्म॑न्न् । पृ॒थि॒व्याः । दि॒वः । वा॒ । वि॒ष्णो॒ । उ॒त । वा॒ । पृ॒थि॒व्याः । म॒हः । वा॒ । वि॒ष्णो॒ । उ॒त । वा॒ । अ॒न्तरि॑क्षात् । हस्तौ॑ । पृ॒ण॒स्व॒ । ब॒हु॒भिरिति॑ ब॒हु – भिः॒ । व॒स॒व्यैः॑ । आ । प्रेति॑ । य॒च्छ॒ । **26 (50)**

TS 1.2.13.3

दक्षि॑णा॒दोत स॒व्यात् ।

विष्णो॒र्नुक॑ँ वी॒र्या॑णि॒ प्र वो॑च॒ँ यः पार्थि॑वानि वि॒म॒मे रजा॒ꣳसि॒ यो अस्क॑भाय॒दुत्त॑रꣳ स॒धस्थ॑ँ विचक्रमा॒ण स्त्रे॒धोरु॑गा॒यो विष्णो॑ र॒राट॑मसि॒ विष्णोः॑ पृ॒ष्ठम॑सि॒ विष्णो॒ः श्ञप्त्रे॑ स्थो॒ विष्णो॒ः स्यूर॑सि॒ विष्णो॑र्ध्रु॒वम॑सि वैष्ण॒वम॑सि॒ विष्ण॑वे त्वा ॥ **27**

TS 1.2.13.3

दक्षिणात् । एति । उत । सव्यात् ॥ विष्णोः । नुकम् । वीर्याणि ।

प्रेति । वोचम् । यः । पार्थिवानि । विमम इति वि – ममे ।

रजाꣳसि । यः । अस्कभायत् । उत्तरमित्युत् – तरम् ।

सधस्थमिति सध – स्थम् । विचक्रमाण इति वि – चक्रमाणः ।

त्रेधा । उरुगाय इत्युरु – गायः । विष्णोः । रराटम् । असि । विष्णोः ।

पृष्ठम् । असि । विष्णोः । श्ञप्त्रे इति । स्थः । विष्णोः । स्यूः । असि ।

विष्णोः । ध्रुवम् । असि । वैष्णवम् । असि । विष्णवे । त्वा ॥ **27 (39)**

(अस्य–यच्छै–कान्न चत्वारिꣳशच्च) *(A13)*

TS 1.2.14.1

कृणुष्व पाजः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामवाꣳ इभेन ।

तृष्वीमनु प्रसितिं–द्रूणानो ऽस्ता ऽसि विद्ध्य रक्षस स्तपिष्ठैः ॥

तव भ्रमास आशुया पतंत्यनु स्पृश धृषता शोशुचानः ।

तपूꣳष्यग्ने जुह्वा पतङ्गानसन्दितो वि सृज विष्वगुल्काः ॥

प्रतिस्पशो विसृज–तूर्णितमो भवा पायुर्विशो अस्या अदब्धः ।

यो नो दूरे अघशꣳसो – [ ] **28**

TS 1.2.14.1

कृणुष्व । पाजः । प्रसितिमिति प्र – सितिम् । न । पृथ्वीम् । याहि ।

राजा । इव । अमवानित्यम – वान् । इभेन ॥ तृष्वीम् । अन्विति ।

प्रसितिमिति प्र – सितिम् । द्रूणानः । अस्ता । असि । विद्ध्य ।

रक्षसः । तपिष्ठैः ॥ तव । भ्रमासः । आशुया । पतन्ति । अन्विति ।

स्पृश । धृषता । शोशुचानः ॥ तपूꣳषि । अग्ने । जुह्वा । पतङ्गान् ।

असन्दित इत्यसं – दितः । वीति । सृज । विष्वक् । उल्काः ॥

प्रतीति । स्पशः । वीति । सृज । तूर्णितम इति तूर्णि – तमः ।

भव । पायुः । विशः । अस्याः । अदब्धः ॥ यः । नः । दूरे ।

अघशꣳस इत्यघ – शꣳसः । **28 (50)**

TS 1.2.14.2

यो अन्त्यग्ने माकिष्टे व्यथिरा दधर्.षीत् ॥

उदग्ने तिष्ठ प्रत्याऽऽ तनुष्व न्यमित्राꣳ ओषतात् तिग्महेते ।

यो नो अरातिꣳ समिधान चक्रे नीचा तं धक्ष्यतसं न शुष्कं ॥

ऊर्द्ध्वो भव प्रति विद्ध्याद्ध्यस्मदाविष्कृणुष्व दैव्यान्यग्ने ।

अव स्थिरा तनुहि यातुजूनां जामिमजामिं प्र मृणीहि शत्रून् ॥

स ते – [ ] 29

TS 1.2.14.2

यः । अन्ति । अग्ने । माकिः । ते । व्यथिः । एति । दधर्.षीत् ॥

उदिति । अग्ने । तिष्ठ । प्रति । एति । तनुष्व । नीति । अमित्रान् ।

ओषतात् । तिग्महेत इति तिग्म – हेते ॥ यः । नः । अरातिम् ।

समिधानेति सम् – इधान । चक्रे । नीचा । तम् । धक्षि । अतसम् ।

न । शुष्कम् ॥ ऊर्द्ध्वः । भव । प्रतीति । विद्ध्य । अधीति ।

अस्मत् । आविः । कृणुष्व । दैव्यानी । अग्ने ॥ अवेति । स्थिरा ।

तनुहि । यातुजूनाम् । जामिम् । अजामिम् । प्रेति । मृणीहि ।

शत्रून् ॥ सः । ते । **29 (50)**

TS 1.2.14.3

जानाति सुमतिंँ यविष्ठय ईवते ब्रह्मणे गातुमैरत् ।

विश्वान्यस्मै सुदिनानि रायो द्युम्नान्यर्यो वि दुरो अभि द्यौत् ॥

सेदग्ने अस्तु सुभगः सुदानुर्यस्त्वा नित्येन हविषाय उक्थैः ।

पिप्रीषति स्व आयुषि दुरोणे विश्वेदस्मै सुदिना सा ऽसदिष्टिः ॥

अर्चामि ते सुमतिं घोष्यर्वाख् सं ते वावाता जरता - [ ] **30**

TS 1.2.14.3

जानाति । सुमतिमिति सु - मतिम् । यविष्ठ । यः । ईवते । ब्रह्मणे । गातुम् । ऐरत् ॥ विश्वानि । अस्मै । सुदिनानीति सु - दिनानि । रायः । द्युम्नानि । अर्यः । वीति । दुरः । अभीति । द्यौत् ॥ सः । इत् । अग्ने । अस्तु । सुभग इति सु - भगः । सुदानुरिति सु - दानुः । यः । त्वा । नित्येन । हविषा । यः । उक्थैः ॥ पिप्रीषति । स्वे । आयुषि । दुरोण इति दुः - ओने । विश्वा । इत् । अस्मै । सुदिनेति सु- दिना । सा । असत् । इष्टिः ॥ अर्चामि । ते । सुमतिमिति सु - मतिम् । घोषि । अर्वाक् । समिति । ते ।

वावाता । जरतां । **30 (50)**

TS 1.2.14.4

मियंगीः । स्वश्वास्त्वा सुरथा मर्जयेमास्मे क्षत्राणि धारयेरनु द्यून् ॥

इह त्वा भूर्या चरेदुप त्मन् दोषावस्त र्दीदिवाꣳस-मनु द्यून् ।

क्रीडन्तस्त्वा सुमनसः सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवाꣳसो जनानां ॥

यस्त्वा स्वश्वः सुहिरण्यो अग्न उपयाति वसुमता रथेन ।
तस्य त्राता भवसि तस्य सखा यस्त आतिथ्य मानुषग् जुजोषत् ॥
महो रुजामि – [ ] **31**

<u>TS 1.2.14.4</u>

इयम् । गीः ॥ स्वश्वा इति सु – अश्वाः । त्वा । सुरथा इति
सु – रथाः । मर्जयेम । अस्मे इति । क्षत्राणि । धारयेः । अन्विति ।
द्यून् ॥ इह । त्वा । भूरि । एति । चरेत् । उपेति । त्मन्न् ।
दोषावस्तरिति दोषा – वस्तः । दीदिवा॒ꣳसम् । अन्विति । द्यून् ॥
क्रीडन्तः । त्वा । सुमनस इति सु – मनसः । सपेम । अभीति ।
द्युम्ना । तस्थिवा॒ꣳसः । जनानाम् ॥ यः । त्वा । स्वश्व इति
सु – अश्वः । सुहिरण्य इति सु – हिरण्यः । अग्ने ।
उपयातीत्युप – याति । वसुमतेति वसु – मता । रथेन ॥ तस्य ।
त्राता । भवसि । तस्य । सखा । यः । ते । आतिथ्यम् । आनुषक् ।
जुजोषत् ॥ महः । रुजामि । **31 (50)**

TS 1.2.14.5

बन्धुता वचोभिस्तन्मा पितुर्गोतमाद-न्वियाय ।

त्वं नो अस्य वचस-श्चिकिद्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दमूनाः ॥

अस्वप्नज स्तरणयः सुशेवा अतन्द्रा सो ऽवृका अश्रमिष्ठाः ।

ते पायवः सद्ध्रियञ्चो निषद्याऽग्ने तव नः पान्त्वमूर ॥

ये पायवो मामतेयंते अग्ने पश्यन्तो अन्धं दुरितादरक्षन्न् ।

ररक्षतान्थ् सुकृतो विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्-रिपवो ना ह - [ ] **32**

TS 1.2.14.5

बन्धुता । वचोभिरिति वचः - भिः । तत् । मा । पितुः । गोतमात् ।

अन्विति । इयाय ॥ त्वम् । नः । अस्य । वचसः । चिकिद्धि । होतः ।

यविष्ठ । सुक्रतो इति सु - क्रतो । दमूनाः ॥ अस्वप्नज

इत्यस्वप्न - जः । तरणयः । सुशेवा इति सु-शेवाः । अतन्द्रासः ।

अवृकाः । अश्रमिष्ठाः ॥ ते । पायवः । सद्ध्रियञ्चः । निषद्येति

नि - सद्य । अग्ने । तव । नः । पान्तु । अमूर ॥ ये । पायवः ।

मामतेयम् । ते । अग्ने । पश्यन्तः । अन्धम् । दुरितादिति

दुः - इतात् । अरक्षन्न् ॥ ररक्ष । तान् । सुकृत इति सु - कृतः ।

विश्ववेदा इति विश्व – वेदाः । दिफ्सन्तः । इत् । रिपवः ।

न । ह । **32 (50)**

TS 1.2.14.6

देभुः ॥

त्वया वय९ँ सधन्य–स्त्वोता–स्तव प्रणीत्यश्याम वाजान् ।

उभा श९ँसा सूदय सत्यताते ऽनुष्ठुया कृणुह्यह्रयाण ॥

अया ते अग्ने समिधा विधेम प्रति स्तोम९ँ शस्यमानं गृभाय ।

दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् द्रुहो निदो मित्रमहो अवद्यात् ॥

रक्षोहणं ँवाजिन–माजिघर्मि मित्रं प्रथिष्ठ–मुप यामि शर्म ।

शिशानो अग्निः क्रतुभिः–समिद्धः–सनो दिवा – [ ] **33**

TS 1.2.14.6

देभुः ॥ त्वया । वयम् । सधन्य इति सध – न्यः । त्वोताः । तव ।

प्रणीतीति प्र – नीती । अश्याम । वाजान् ॥ उभा । श९ँसा । सूदय ।

सत्यतात इति सत्य – ताते । अनुष्ठुया । कृणुहि । अह्रयाण ॥ अया ।

ते । अग्ने । समिधेति सं – इधा । विधेम । प्रतीति । स्तोमम् ।

शस्यमानम् । गृभाय । दह । अशसः । रक्षसः । पाहि । अस्मान् ।

दुहः । निदः । मित्रमह इति मित्र – महः । अवद्यात् ॥

रक्षोहणमिति रक्षः – हनम् । वाजिनम् । एति । जिघर्मि । मित्रम् ।

प्रथिष्ठम् । उपेति । यामि । शर्म ॥ शिशानः । अग्निः । क्रतुभिरिति

क्रतु – भिः । समिद्ध इति सं – इद्धः । सः । नः । दिवा । **33 (50)**

<u>TS 1.2.14.7</u>

स रिषः पातुनक्तं ॥

वि ज्योतिषा बृहता भात्यग्निराविर्विश्वानि कृणुतेमहित्वा ।

प्रादेवीर्मायाः सहते दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे ॥

उत स्वानासो दिवि षन्त्वग्ने स्तिग्मायुधा रक्षसे हन्तवा उ ।

मदे चिदस्य प्र रुजन्ति भामा न वरन्ते परिबाधो अदेवीः ॥ **34**

<u>TS 1.2.14.7</u>

सः । रिषः । पातु । नक्तम् ॥ वीति । ज्योतिषा । बृहता । भाति ।

अग्निः । आविः । विश्वानि । कृणुते । महित्वेति महि – त्वा ॥ प्रेति ।

अदेवीः । मायाः । सहते । दुरेवा इति दुः – एवाः । शिशीते ।

शृङ्गे इति । रक्षसे । विनिक्ष इति वि – निक्षे ॥ उत । स्वानासः ।

दिवि । सन्तु । अग्नेः । तिग्मायुधा इति तिग्म – आयुधाः । रक्षसे ।

हन्तवै । उ ॥ मदे । चित् । अस्य । प्रेति । रुजन्ति । भामाः । न ।

वरन्ते । परिबाध इति परि – बाधः । अदेवीः ॥ **34 (41)**

(अघशꣳसः–स ते–जरताꣳ–रुजामि–ह – दिवै–

कचत्वारिꣳशच्च) *(A14)*

==========================

Prasna Korvai with starting Padamsof 1 to 14 Anuvaakams :-
(आप उन्दन्त्वा–कूत्यै–दैवी–मियन्ते–वस्व्यस्य–ऽ॒शुनाते–सोमन्त–उदायुषा – प्र च्यवस्वा–ग्नेरातिथ्य–मऽ॒शुरऽ॒ शुर्–वित्तायनी मेऽसि – युञ्चते – कृणुष्व पाज–श्चतुर्दश ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-
(आपो–वस्व्यसि – या तवे–यज्ञी–श्चतुस्त्रिऽ॒शत् ।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-
(आप उन्दन्–त्वदेवीः ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पदपाठे प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

Summary breakup of Padam - in Kaandam 1, Prasnam 2

Particulars		Example (in Pada PaaTam)	No. of Padams as per Pada PaaTam
सामान्य पदानि	Ord	इषे । त्वा । ऊर्जे ।	1335
उपसर्ग पदानि	PRE	एति = (आ+इति) । उपेति = (उप+इति) । प्रेति = (प्र+इति) ।	126
वेष्टन पदानि	PS	उपायवः = उपायव इत्युप - आयवः । बाहुभ्याम् = बाहुभ्यामिति बाहु - भ्याम्) ।	205
प्रग्रह पदानि	PG	ते = (ते इति) । त्वे = (त्वे इति) । चक्षुषी = (चक्षुषी इति) । विष्णो = विष्णो इति ।	17
प्रग्रह वेष्टन पदानि	PGS	अधिषवणे = अधिषवणे इत्यधि - सवने । इन्द्राग्नी = इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी	7
		Total Padams	**1690**

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 – Prasanam 2 – TS 1.2

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	108
Anuvakam 2	3	130
Anuvakam 3	3	175
Anuvakam 4	2	105
Anuvakam 5	2	79
Anuvakam 6	1	57
Anuvakam 7	1	72
Anuvakam 8	2	85
Anuvakam 9	1	73
Anuvakam 10	2	101
Anuvakam 11	2	90
Anuvakam 12	3	135
Anuvakam 13	3	139
Anuvakam 14	7	341
Total →	34	1690